

SPRAWOZDANIE DLA RADY MIASTA RYBNIKA
z realizacji Programu Ochrony Środowiska Przed Hałasem
dla Miasta Rybnika (POSPH) w okresie 2013-2015 roku

Spis treści

1.	Wprowadzenie.....	2
2.	Podstawa prawna.....	2
3.	Uregulowania prawne dotyczące programów ochrony środowiska przed hałasem i dopuszczalnych poziomów hałasu.	2
3.1.	Dyrektywa 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku.....	3
3.2.	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 października 2002 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinien odpowiadać program ochrony przed hałasem (Dz. U. 179, poz. 1498).....	3
3.3.	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2010 r. w sprawie sposobu ustalenia wartości wskaźnika hałasu L (DWN) (Dz. U. 2010 nr 215, poz. 1414).....	4
3.4.	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014, poz. 112).....	5
4.	Identyfikacja obszarów, na których występują przekroczenia wartości dopuszczalnych hałasu wraz ze wskaźnikiem M.....	7
5.	Ocena hałasu	15
6.	Podstawowe kierunki i zakres działań niezbędnych do przywrócenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku	16
6.1.	Realizacja działań krótkookresowych na lata 2013–2015	17
6.2.	Działania wspomagające	23
6.2.1.	Monitoring hałasu drogowego	23
6.2.2.	Monitoring hałasu kolejowego.....	24
6.2.3.	Monitoring hałasu przemysłowego	24
6.2.4.	Kontrola stanu technicznego pojazdów	27
6.2.5.	Budowa ekranów akustycznych, pasy zwartej zieleni ochronnej	27
6.2.6.	Realizacja zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	28
6.2.7.	Działalność kontrolna Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska	28
6.2.8.	Działania edukacyjne.	29
7.	Stan realizacji planów inwestycyjnych zarządców hałasu.....	29
8.	Decyzje określające dopuszczalny poziom hałasu w środowisku oraz inne dokumenty i materiały dla potrzeb postępowań administracyjnych prowadzonych w stosunku do podmiotów korzystających ze środowiska, których działalność ma negatywny wpływ na stan akustyczny środowiska.....	36
9.	Określenie stopnia realizacji Programu, stopnia osiągnięcia zakładanych celów.	36
10.	Podsumowanie i wnioski.....	37

1. WPROWADZENIE.

Raport z realizacji *Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Rybnika (POSPH)* jest dokumentem sporządzanym co dwa lata w celu skontrolowania stanu realizacji zadań inwestycyjnych zapisanych w obowiązującym programie.

Program Ochrony Środowiska Przed Hałasem dla Miasta Rybnika (POSPH) został opracowany w czerwcu 2013 roku. Podstawowym jego celem było wskazanie działań, których podjęcie doprowadzi do ograniczenia emisji hałasu do środowiska, w wyniku czego nastąpi polepszenie komfortu życia mieszkańców. Dokument został przyjęty Uchwałą Rady Miasta Rybnika z dnia 25 września 2013 r. Nr 556/XXXVIII/2013 w sprawie przyjęcia ww. dokumentu i został opublikowany 3 października 2013 r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego, poz. 5951). Integralną częścią opracowania jest załącznik 1, w którym przedstawiono obszary przekroczeń objęte Programem przed i po zastosowaniu działań naprawczych. Okres objęty Programem to lata 2013-2017 wraz z perspektywą do roku 2022.

Wymóg sporządzenia i aktualizacji programu został wprowadzony do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 ze zm.) poprzez implementację Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku. Aktualizacja programu powinna odbywać się co najmniej raz na pięć lat, a także w przypadku wystąpienia okoliczności uzasadniających zmianę planu lub harmonogramu realizacji.

Materiałem wyjściowym do opracowania Programu była analiza opracowanej w 2012 r. mapy akustycznej Miasta Rybnika. Na podstawie wykonanej analizy zidentyfikowano tereny, na których zostały przekroczone dopuszczalne poziomy hałasu (wyrażone wskaźnikami hałasu L_{DWN} oraz L_N), określono wartości wskaźnika M dla terenów mieszkaniowych oraz zakres przekroczeń dla pozostałych terenów, dla których ustala się dopuszczalne poziomy hałasu.

2. PODSTAWA PRAWNA.

Podstawą prawną sporządzenia raportu z realizacji *Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Rybnika (POSPH)* jest zapis art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późniejszymi zmianami). Przepis ten stanowi, że z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.

Po przedstawieniu raportów odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu albo radzie gminy, raporty są przekazywane przez organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy odpowiednio do ministra właściwego do spraw środowiska, organu wykonawczego województwa i organu wykonawczego powiatu.

3. UREGULOWANIA PRAWNE DOTYCZĄCE PROGRAMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA PRZED HAŁASEM I DOPUSZCZALNYCH POZIOMÓW HAŁASU.

Uregulowania prawne dotyczące programów ochrony środowiska przed hałasem i dopuszczalnych poziomów hałasu stanowią:

1. Ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późniejszymi zmianami),
2. Dyrektywa 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego oraz Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie oceny i kontroli hałasu w środowisku,

3. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 października 2002 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinien odpowiadać program ochrony środowiska przed hałasem (Dz. U. Nr 179, poz. 1498),
4. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007r. Nr 120, poz. 826 z późniejszymi zmianami),
5. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2010 r. w sprawie sposobu ustalenia wartości wskaźnika hałasu L (DWN) (Dz. U. 2010 nr 215, poz. 1414),
6. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 października 2007r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów w środowisku substancji lub energii przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem, portem (Dz. U. Nr 192 poz. 1392).

3.1. Dyrektywa 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku.

Dyrektywa Unii Europejskiej 2002/49/WE nałożyła na Państwa Członkowskie Unii Europejskiej obowiązek sporządzenia planów działań dla potrzeb zarządzania problemami hałasu i skutkami oddziaływania hałasu dla:

- obszarów położonych w pobliżu głównych dróg o obciążeniu ruchem powyżej 3 milionów przejazdów rocznie, głównych linii kolejowych,
- obciążeniu ruchem powyżej 30 tysięcy przejazdów pociągów rocznie i głównych lotnisk,
- aglomeracji o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy.

Plany, o których mowa, mają także służyć ochronie obszarów ciszy przed zwiększeniem hałasu. Minimalne wymagania jakie powinny spełniać plany działań określono w załączniku V Dyrektywy. Przedstawiono w nim m.in. zestawienie elementów jakie powinien posiadać plan działań oraz ogólną propozycję konkretnych działań jakie właściwe władze mogą podejmować w celu zmniejszenia oddziaływania hałasu.

3.2. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 października 2002 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinien odpowiadać program ochrony przed hałasem (Dz. U. 179, poz. 1498).

Zgodnie z art. 119 ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.), Minister właściwy do spraw środowiska określił w drodze rozporządzenia szczegółowe wymagania, jakim powinien odpowiadać program ochrony środowiska przed hałasem. Określono w nim, iż każdy program powinien się składać z części:

- opisowej,
- wyszczególniającej ograniczenia i obowiązki wynikające z realizacji programu,
- uzasadnienia zakresu zagadnień.

Dla każdej z tych części rozporządzenie podaje szczegółowy zakres merytoryczny. Dodatkowo przedstawiono w nim wytyczne do harmonogramu realizacji poszczególnych zadań określonych w programie, które powinny zostać wykonane w celu poprawy stanu klimatu akustycznego na analizowanym terenie.

Zgodnie z §7 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 października 2002 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinien odpowiadać program ochrony środowiska przed hałasem (Dz. U. Nr 179, poz. 1498) w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinien odpowiadać program ochrony przed hałasem kolejność realizacji zadań

programu na terenach mieszkaniowych powinna być ustalona w oparciu o wskaźnik charakteryzujący wielkość przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu oraz liczbę mieszkańców na danym terenie (tzw. wskaźnik M). Zgodnie z rozporządzeniem ustala się go w następujący sposób:

$$M = 0,1m (10^{0,1 \Delta L} - 1)$$

M – wartość wskaźnika,

ΔL – wielkość przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu dB,

m – liczba mieszkańców na terenie o przekroczonym poziomie dopuszczalnym.

W pierwszej kolejności powinny być wykonane zadania na terenach, na których wskaźnik M osiąga największe wartości.

3.3. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2010 r. w sprawie sposobu ustalenia wartości wskaźnika hałasu L (DWN) (Dz. U. 2010 nr 215, poz. 1414).

W niniejszym rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2010 r. w sprawie sposobu ustalenia wartości wskaźnika hałasu L (DWN) (Dz. U. 2010 nr 215, poz. 1414) określono sposób według, którego wyznacza się wskaźnik LDWN. Zgodnie z przepisami tego aktu prawnego jest on następujący, gdzie:

$$L_{DWN} = 10 \lg \left[\frac{12}{24} 10^{0,1 L_D} + \frac{4}{24} 10^{0,1(L_W+5)} + \frac{8}{24} 10^{0,1(L_N+10)} \right]$$

LDWN – oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 18:00), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18:00 do godz. 22:00) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00),

LD – oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór dnia w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 18:00),

LW – oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór wieczoru w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 18:00 do godz. 22:00),

LN – oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00).

Poziom dziennie-wieczorowo-nocny jest drugim obok wskaźnika LN, poziomem dźwięku w odniesieniu, do którego wyznacza się przekroczenia wartości dopuszczalnych w długookresowej polityce zarządzania hałasem (m. in. przy sporządzaniu map akustycznych i programów ochrony środowiska przed hałasem).

Minister Środowiska po raz pierwszy określił dopuszczalne długookresowe poziomy wskaźników hałasu L_{DWN} i L_N , mające zastosowanie do sporządzania map akustycznych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r. Nr 120, poz. 826 z późn. zm.). Wartości tych wskaźników określone zostały odpowiednio na tym samym poziomie co wartości dobowych wskaźników hałasu, mających zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska tj. L_{AeqD} i L_{AeqN} .

Rozporządzenie to zostało znowelizowane poprzez rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 roku *zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (obowiązujące od 14 października 2012 r.).

Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku w środowisku powodowany przez drogi lub linie kolejowe oraz pozostałe obiekty i działalność będącą źródłem hałasu według nowego rozporządzenia Ministra Środowiska przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 1. Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB

L.p.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
1	A. Strefa ochrony „A” uzdrowiska	50	45	45	40
	B. Tereny szpitali poza miastem				
2	A. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	64	59	50	40
	B. Tereny zabudowy związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży				
	C. Tereny domów opieki społecznej				
	D. Tereny szpitali w miastach				
3	A. Tereny zabudowy wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego	68	59	55	45
	B. Tereny zabudowy zagrodowej				
	C. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe				
	D. Tereny mieszkaniowo-usługowe				
4	A. Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tyś. mieszkańców	70	65	55	45

3.4. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014, poz. 112).

Na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r. Nr 120, poz. 826 z późn. zm.) obowiązują dwa typy wskaźników hałasu, w zależności od ich zastosowania:

- Wskaźniki hałasu służące do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby:
  - $L_{Aeq D}$ równoważny poziom hałasu wyznaczony dla pory dnia (6:00 – 22:00), wyrażony w dB,
  - $L_{Aeq N}$ równoważny poziom hałasu wyznaczony dla pory nocy (22:00 – 6:00), wyrażony w dB.
- Długookresowe wskaźniki hałasu służące do sporządzania map akustycznych i programów ochrony środowiska przed hałasem:
  - L_{DWN} długookresowy średni poziom dźwięku A, wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem: pory dnia (6:00 – 18:00), pory wieczoru (18:00 – 22:00) i pory nocy (22:00 – 6:00), wyrażony w dB,
  - L_N długookresowy średni poziom dźwięku A, wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy (22:00 – 6:00) w roku, wyrażony w dB.

Wprowadzone w 2012 roku zmiany w istotnym stopniu złagodziły dopuszczalne poziomy hałas dla dróg i linii kolejowych, określone zarówno wskaźnikami L_{AeqD} i L_{AeqN} , jak i wskaźnikami L_{DWN} i L_N , co obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 2. Dopuszczalny poziom hałasu [dB] dla dróg i linii kolejowych

L.p.	Rodzaj Terenu	Dopuszczalny poziom hałasu [dB] dla dróg i linii kolejowych				Różnica	
		L_{AeqD}^1 L_{AeqN}^2		L_{DWN}^3 L_N^4		kol.4 – kol. 3	kol.6- kol. 5
		wg rozporządzenia z 14.06.2007 r.	wg zmienionego rozporządzenia z 01.10.2012 r.	wg rozporządzenia z 14.06.2007 r.	wg zmienionego rozporządzenia z 01.10.2012 r.		
1	a) Strefa ochrony „A” uzdrowiska	50	50	50	50	0	0
	b) Tereny szpitali poza miastem	45	45	45	45	0	0
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związane ze stałym lub	55	61	55	64	+6	+9
	czasowy pobyt dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	50	56	50	59	+6	+9
3	a) Tereny zabudowy wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego	60	65	60	68	+5	+8
	b) Tereny zabudowy zagrodowej	50	56	50	59	+6	+9
	c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe						
4	a) Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców	65	68	65	70	+3	+5
		55	60	55	65	+5	+10

4. IDENTYFIKACJA OBSZARÓW, NA KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ PRZEKROCZENIA WARTOŚCI DOPUSZCZALNYCH HAŁASU WRAZ ZE WSKAŹNIKIEM M

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.), w 2012 roku sporządzona została mapa akustyczna dla Miasta Rybnika.

Stanowiła ona podstawę do opracowania programu działań ograniczających uciążliwość akustyczne oraz dostarczyła istotnej wiedzy na temat klimatu akustycznego w otoczeniu dróg, linii kolejowych i zakładów przemysłowych, poprzez ujęcie poziomów emisji, imisji i wrażliwości akustycznej obszarów, jak również poziomów przekroczeń wartości dopuszczalnych określonych wskaźnikami L_{DWN} i L_N .

Zgodnie z jej zapisami podstawowymi źródłami hałasu na terenie Miasta Rybnika są: drogi, linie kolejowe, urządzenia i instalacje przemysłowe.

Na podstawie przeprowadzonych analiz w *Programie ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Rybnika (POSPH)* przedstawiono aktualny stan klimatu akustycznego wokół dróg, linii kolejowych i zakładów przemysłowych, skalę przekroczeń wartości dopuszczalnych poziomów dźwięku w środowisku, skalę narażenia ludności mieszkającej w ich otoczeniu na ponadnormatywny hałas.

W analizie ujęto wartości dopuszczalnego poziomu hałasu, określone w znowelizowanym rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r. Nr 120, poz. 826 z późn. zm.).

Program wskazał obszary o największej wartości naruszeń dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku **dla wskaźnika L_{DWN} i wskaźnika L_N** wraz z podaniem wartości wskaźnika M dotyczącego analizowanych odcinków dróg i linii kolejowych oraz instalacji przemysłowych.

Punktem odniesienia dla *Programu* była przeprowadzona na podstawie wykonanych map identyfikacja terenów zagrożonych hałasem na podstawie analizy rozkładów hałasu komunikacyjnego i przemysłowego oraz wyznaczonej liczby ludności zagrożonej jego oddziaływaniem. Obszary te przedstawiono w tabelach nr 3, 4 i 5.

Tabela nr 3. Identyfikacja obszarów, na których występują przekroczenia wartości dopuszczalnych hałasu drogowego wraz ze wskaźnikiem M

Lp.	Lokalizacja obszaru	Przekroczenia dla wartości L_{DWN}	Przekroczenia dla wartości L_N	Wskaźnik M dla wartości L_{DWN}	Wskaźnik M dla wartości L_N
1	ul. Boguszowicka	Obszar przekroczenia sięga do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach, trzy budynki obejmuje w całości oraz przy pięciu budynkach wystąpiło przekroczenie większe niż 5 dB.	Obszar przekroczenia sięga miejscami do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	43,2	12,6
2	ul. Gotartowicka od ul. Zapłocie do ul. Strażackiej	Obszar przekroczenia obejmuje większą część budynków pierwszej linii zabudowy, przy piętnastu budynkach występuje przekroczenie większe niż 5 dB.	Obszar przekroczenia sięga miejscami do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	21,6	12,6

Lp.	Lokalizacja obszaru	Przekroczenia dla wartości L_{DWN}	Przekroczenia dla wartości L_N	Wskaźnik M dla wartości L_{DWN}	Wskaźnik M dla wartości L_N
3	ul. Małachowskiego	Obszar przekroczenia sięga do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach, osiem budynków obejmuje w całości oraz przy siedmiu budynkach wystąpiło przekroczenie większe niż 5 dB.	Obszar przekroczenia sięga miejscami do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	44,7	12,6
4	ul. Patriotów	Obszar przekroczenia sięga do trzech budynków i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	Obszar przekroczenia sięga do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	20,2	37,7
5	ul. Jastrzębska	Obszar przekroczenia sięga miejscami do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	Obszar przekroczenia sięga do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	22,8	25,1
6	ul. 1-go Maja od ul. Krupińskiego do ul. Śląskiej	Obszar przekroczenia sięga do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach. Przy jednym budynku wystąpiło przekroczenie większe niż 5 dB.	Obszar przekroczenia sięga do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	40,7	33,5
7	ul. Śląska od ul. Granicznej do ul. 1-go Maja	Obszar przekroczenia sięga do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	Obszar przekroczenia sięga do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	34,4	28,1
8	ul. Zwycięstwa	Obszar przekroczenia nie obejmuje zabudowy przy ulicy.	Obszar przekroczenia nie obejmuje zabudowy przy ulicy.	11,5	0
9	ul. 1-go Maja od ul. Kupieckiej do ul. Stawiarza	Obszar przekroczenia sięga do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	Obszar przekroczenia nie obejmuje zabudowy przy ulicy.	38,9	0
10	ul. 1-go Maja od ul. Stawiarza do ul. Stefek	Obszar przekroczenia sięga do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	Obszar przekroczenia sięga do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	49,4	68,1
11	ul. Zebrzydowska od ul. Budowlanych do ul. Stalmacha	Obszar przekroczenia większego niż 5 dB sięga pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony	Obszar przekroczenia obejmuje miejscami pierwszą linię zabudowy lub opiera się miejscami o	70,3	37,5

Lp.	Lokalizacja obszaru	Przekroczenia dla wartości L_{DWN}	Przekroczenia dla wartości L_N	Wskaźnik M dla wartości L_{DWN}	Wskaźnik M dla wartości L_N
		ulicy elewacjach. Obszar przekroczenia do 5 dB obejmuje większą część budynków pierwszej linii zabudowy.	elewacje od strony ulicy.		
12	ul. Budowlanych od ul. Zebrzydowickiej do ul. Raciborskiej.	Obszar przekroczenia większego niż 5 dB sięga pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach. Obszar przekroczenia do 5 dB obejmuje większą część budynków pierwszej linii zabudowy.	Obszar przekroczenia obejmuje miejscami pierwszą linię zabudowy lub opiera się miejscami o elewacje od strony ulicy.	45,9	28,1
13	ul. Dworek od ul. Kotucza do ul. Raciborskiej	Obszar przekroczenia sięga do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	Obszar przekroczenia sięga do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	49,4	45,6
14	ul. Kotucza od ul. Dworek do ul. Zebrzydowickiej	Obszar przekroczenia sięga do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach, trzy budynki obejmuje w całości oraz przy jednym budynku wystąpiło przekroczenie większe niż 5 dB.	Obszar przekroczenia sięga do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach, dwa budynki obejmuje w całości oraz przy jednym budynku wystąpiło przekroczenie większe niż 5 dB.	49,4	40,9
15	ul. Zebrzydowicka od ul. Kotucza do ul. Dworek	Obszar przekroczenia sięga do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	Obszar przekroczenia sięga miejscami do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	22,8	9,4
16	ul. Świerkłańska oraz ul. Prosta	Obszar przekroczenia większego niż 5 dB sięga pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach. Obszar przekroczenia do 5 dB obejmuje większą część budynków pierwszej linii zabudowy.	Obszar przekroczenia sięga miejscami do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	46,8	13,6
17	ul. Chopina od ul. Świerkłańskiej do ul. Prostej	Obszar przekroczenia sięga do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	Obszar przekroczenia nie obejmuje zabudowy przy ulicy.	45,9	0
18	ul. Sportowa od ul. Morcinka	Obszar przekroczenia	Obszar przekroczenia	17,9	0

Lp.	Lokalizacja obszaru	Przekroczenia dla wartości L_{DWN}	Przekroczenia dla wartości L_N	Wskaźnik M dla wartości L_{DWN}	Wskaźnik M dla wartości L_N
	do ul. Mościckiego	sięga do jednego budynku i opiera się na jego najbliższej od strony ulicy elewacji.	nie obejmuje zabudowy przy ulicy.		
19	ul. Narutowicza od ul. Morcinka do ul. Sportowej	Obszar przekroczenia nie obejmuje zabudowy przy ulicy.	Obszar przekroczenia nie obejmuje zabudowy przy ulicy.	0	0
20	ul. Rudzka od ul. Piastowskiej do ul. Długiej	Obszar przekroczenia obejmuje większą część budynków pierwszej linii zabudowy, przy dwóch budynkach występuje przekroczenie większe niż 5 dB.	Obszar przekroczenia sięga miejscami pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	41,4	12,6
21	ul. Przemysłowa przy skrzyżowaniu z ul. Miarki	Obszar przekroczenia sięga do dwóch budynków pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	Obszar przekroczenia sięga miejscami pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	34,4	28,1
22	ul. Gliwicka od ul. Żużlowej do ul. Wyzwolenia	Obszar przekroczenia sięga do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	Obszar przekroczenia sięga do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	49,5	40,7
23	ul. Gliwicka od ul. Wyzwolenia do ul. Na Górze	Obszar przekroczenia sięga do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	Obszar przekroczenia sięga do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	29,0	18,8
24	ul. Wyzwolenia od ul. Gliwickiej do ul. Strzeleckiej	Obszar przekroczenia obejmuje większą część budynków pierwszej linii zabudowy, przy ośmiu budynkach występuje przekroczenie większe niż 5 dB.	Obszar przekroczenia sięga do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	43,2	22,3
25	ul. Kilińskiego	Obszar przekroczenia sięga miejscami pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	Obszar przekroczenia nie obejmuje zabudowy przy ulicy.	26,0	0
26	ul. Kościuszki od ul. Powstańców Śląskich do ul. Chrobrego	Obszar przekroczenia nie obejmuje zabudowy przy ulicy.	Obszar przekroczenia nie obejmuje zabudowy przy ulicy.	45,6	0
27	ul. Białych od ul. Stromej do ul. Powstańców Śląskich	Obszar przekroczenia sięga miejscami pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	Obszar przekroczenia sięga do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	34,4	50,2

Lp.	Lokalizacja obszaru	Przekroczenia dla wartości L_{DWN}	Przekroczenia dla wartości L_N	Wskaźnik M dla wartości L_{DWN}	Wskaźnik M dla wartości L_N
28	ul. Saint Vallier od ul. Mickiewicza do ul. Kościuszki	Obszar przekroczenia nie obejmuje zabudowy przy ulicy.	Obszar przekroczenia sięga miejscami pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	0	44,7
29	ul. Kościuszki od ul. Chrobrego do ul. Dworcowej	Obszar przekroczenia sięga miejscami pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	Obszar przekroczenia sięga miejscami pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	49,4	40,9
30	ul. Wieniawskiego od ul. Klasztornej do ul. Dworcowej	Obszar przekroczenia sięga miejscami pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	Obszar przekroczenia nie obejmuje zabudowy przy ulicy.	10,1	0
31	ul. Skłodowskiej-Curie od ul. Raciborskiej do ul. Rudzkiej	Obszar przekroczenia nie obejmuje zabudowy przy ulicy.	Obszar przekroczenia nie obejmuje zabudowy przy ulicy.	0	0
32	ul. Gliwicka od ul. Brudnickiej do ul. Sobieskiego	Obszar przekroczenia sięga miejscami pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	Obszar przekroczenia sięga miejscami pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	22,9	13,6
33	ul. Gliwicka od ul. Górnej do ul. Lipowej	Obszar przekroczenia obejmuje pierwszą linię zabudowy. Przy większości budynków występuje przekroczenie większe niż 5 dB.	Obszar przekroczenia sięga do pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony ulicy elewacjach.	46,8	14,5

Tabela nr 4. Identyfikacja obszarów, na których występują przekroczenia wartości dopuszczalnych hałasu kolejowego wraz ze wskaźnikiem M

Lp.	Lokalizacja obszaru	Przekroczenia dla wartości L_{DWN}	Przekroczenia dla wartości L_N	Wskaźnik M dla wartości L_{DWN}	Wskaźnik M dla wartości L_N
1	Rejon od ul. Głuchej do ul. Raciborskiej	Obszar przekroczenia nie obejmuje zabudowy przy linii kolejowej.	Obszar przekroczenia nie obejmuje zabudowy przy linii kolejowej.	0	0
2	Rejon od ul. Zamenhoffa do ul. Górnośląskiej	Obszar przekroczenia obejmuje miejscami pierwszą linię zabudowy lub opiera się miejscami o elewacje od strony torów. Przy jednym budynku wystąpiło przekroczenie większe niż 5 dB	Obszar przekroczenia sięga do dwóch budynków i opiera się na najbliższych od strony torów elewacjach.	3,1	2,4
3	Rejon od ul. Górnośląskiej do	Obszar przekroczenia obejmuje miejscami pierwszą linię	Obszar przekroczenia sięga miejscami pierwszej linii	2,2	2,4

Lp.	Lokalizacja obszaru	Przekroczenia dla wartości L_{DWN}	Przekroczenia dla wartości L_N	Wskaźnik M dla wartości L_{DWN}	Wskaźnik M dla wartości L_N
	ul. Wodzisławskiej	zabudowy lub opiera się miejscami o elewacje od strony linii kolejowej.	zabudowy i opiera się na najbliższych od strony torów elewacjach.		
4	Rejon od ul. Sportowej do ul. Zamenhoffa	Obszar przekroczenia sięga miejscami pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony torów elewacjach.	Obszar przekroczenia nie obejmuje zabudowy przy linii kolejowej.	1,2	0
5	Rejon od ul. Żorskiej do ul. Miarki	Obszar przekroczenia nie obejmuje zabudowy przy linii kolejowej.	Obszar przekroczenia nie obejmuje zabudowy przy linii kolejowej.	0	0
6	Rejon od ul. Miarki do ul. Konopnickiej	Obszar przekroczenia obejmuje miejscami pierwszą linię zabudowy lub opiera się miejscami o elewacje od strony linii kolejowej. Przy dwóch budynkach występuje przekroczenie większe niż 5 dB.	Obszar przekroczenia obejmuje miejscami pierwszą linię zabudowy lub opiera się miejscami o elewacje od strony linii kolejowej.	3,2	2,6
7	Rejon ul. Mikołowskiej	Obszar przekroczenia nie obejmuje zabudowy przy linii kolejowej.	Obszar przekroczenia nie obejmuje zabudowy przy linii kolejowej.	0	0
8	Rejon stacji kolejowej	Obszar przekroczenia nie obejmuje zabudowy przy linii kolejowej.	Obszar przekroczenia nie obejmuje zabudowy przy linii kolejowej.	0	0
9	Rejon od zachodniej granicy miasta do ul. Krzywej.	Obszar przekroczenia obejmuje miejscami pierwszą linię zabudowy lub opiera się miejscami o elewacje od strony linii kolejowej. Przy dwóch budynkach występuje przekroczenie większe niż 5 dB.	Obszar przekroczenia obejmuje miejscami pierwszą linię zabudowy lub opiera się miejscami o elewacje od strony linii kolejowej. Przy jednym budynku występuje przekroczenie większe niż 5 dB.	3,2	3,3
10	Rejon od ul. Krzywej do ul. Głuchej	Obszar przekroczenia obejmuje miejscami pierwszą linię zabudowy lub opiera się miejscami o elewacje od strony linii kolejowej. Przy dwóch budynkach występuje przekroczenie większe niż 5 dB.	Obszar przekroczenia obejmuje miejscami pierwszą linię zabudowy lub opiera się miejscami o elewacje od strony linii kolejowej. Przy dwóch budynkach występuje przekroczenie większe niż 5 dB.	3,4	3,4
11	Rejon od ul. Krzyżowej do ul. Jankowickiej	Obszar przekroczenia sięga miejscami pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony torów elewacjach.	Obszar przekroczenia sięga miejscami pierwszej linii zabudowy i opiera się na najbliższych od strony torów elewacjach.	0,6	1,0

Tabela nr 5. Identyfikacja obszarów, na których występują przekroczenia wartości dopuszczalnych hałasu przemysłowego wraz ze wskaźnikiem M

Lp.	Źródło	Lokalizacja obszaru	Przekroczenia dla wartości L_{DWN}	Przekroczenia dla wartości L_N	Wskaźnik M dla wartości L_{DWN}	Wskaźnik M dla wartości L_N
1	Parking przy TESCO	Rejon parkingu przy ul. Patriotów	Obszar przekroczenia sięga budynków zlokalizowanych najbliżej parkingu i opiera się na ich najbliższych elewacjach.	Obszar przekroczenia sięga budynków zlokalizowanych najbliżej parkingu i opiera się na ich najbliższych elewacjach.	12,4	27,0
2	Parking przy KWK Jankowice	Rejon przy ul. Jastrzębskiej	Brak przekroczeń.	Obszar przekroczenia sięga nieznacznie terenów chronionych.	0	1,47
3	Parking	Rejon parkingu przy ul. Działkowców	Obszar przekroczenia sięga najbliższej zabudowy.	Obszar przekroczenia sięga najbliższej zabudowy.	0,58	0,74
4	KWK Chwałowice	Rejon ulicy Pod Hałdą	Obszar przekroczenia obejmuje najbliższą zabudowę. Przy dwóch budynkach występuje przekroczenie większe niż 5 dB.	Obszar przekroczenia obejmuje pierwszą i drugą linię zabudowy. Przy najbliższych budynkach występuje przekroczenie większe niż 5 dB.	4,7	16,3
5	Parking przy Szybie V KWK Chwałowice	Rejon przy ulicach Chałubińskiego i Beskidzkiej.	Obszar przekroczenia obejmuje najbliższą zabudowę.	Obszar przekroczenia obejmuje najbliższą zabudowę. Przy części budynków występuje przekroczenie większe niż 5 dB.	0,87	3,68
6	Elektrownia „Rybnik” S.A.	Rejon ulicy Komisji Edukacji Narodowej	Obszar przekroczenia obejmuje najbliższą zabudowę. Wskaźnik M od 1,45 do 3,5	Obszar przekroczenia obejmuje pierwszą i drugą linię zabudowy. Przy najbliższych budynkach występuje przekroczenie większe niż 5 dB. Wskaźnik M od 3,68 do 33,5	3,5	33,5
7	Elektrownia Rybnik	Rejon przy skrzyżowaniu ulic Kuźnickiej i Podmiejskiej	Obszar przekroczenia obejmuje najbliższą zabudowę. Przy trzech budynkach występuje przekroczenie	Obszar przekroczenia obejmuje najbliższą zabudowę. Przy części budynków występują	1,45	39,2

Lp.	Źródło	Lokalizacja obszaru	Przekroczenia dla wartości L_{DWN}	Przekroczenia dla wartości L_N	Wskaźnik M dla wartości L_{DWN}	Wskaźnik M dla wartości L_N
			większe niż 5 dB.	przekroczenia większe niż 5 dB.		
8	Parking przy Biedronce	Rejon ulicy Zebrzydowickiej	Obszar przekroczenia sięga jednego budynku i opiera się o jego najbliższą elewację.	Brak przekroczeń.	0,87	0
9	Parking przy PKO BP i „Amans” PUB	Rejon przy ul. Kominka	Obszar przekroczenia sięga nieznacznie terenów chronionych.	Obszar przekroczenia sięga nieznacznie terenów chronionych.	0,58	0,74
10	Parking przy REAL’u	Rejon przy ulicy Stalmacha	Obszar przekroczenia obejmuje najbliższą zabudowę. Przy czterech budynkach występuje przekroczenie większe niż 5 dB.	Brak przekroczeń.	4,5	0
11	Międzynarodowe Przedsiębiorstwo Spedycyjno – transportowe „KOLTRANS”	Rejon przy ul. Prostej	Obszar przekroczenia obejmuje najbliższą zabudowę. Przy trzech budynkach występuje przekroczenie większe niż 5 dB.	Obszar przekroczenia obejmuje najbliższą zabudowę. Przy dwóch budynkach występuje przekroczenie większe niż 10 dB.	5,9	8,3
12	Parking przy centrum handlowym	Rejon przy ul. Żorskiej	Obszar przekroczenia obejmuje najbliższą zabudowę.	Brak przekroczeń.	1,16	0
13	„LUBAR” B.K.M. Mężyk Sp. Jawna	Rejon przy ul. Rymera	Obszar przekroczenia obejmuje najbliższą zabudowę. Przy jednym budynku występuje przekroczenie większe niż 5 dB.	Brak przekroczeń.	3,7	0
14	„LUBAR” B.K.M. Mężyk Sp. Jawna	Rejon przy ul. Worcella	Obszar przekroczenia sięga najbliższej zabudowy.	Brak przekroczeń.	0,58	0
15	P.P.U.H Wimar	Rejon ul. Konarskiego	Obszar przekroczenia sięga dwóch budynków i opiera się na ich najbliższych elewacjach.	Brak przekroczeń.	0,58	0
16	Parking przy Kościele Świętej Trójcy	Rejon ul. Staffa	Obszar przekroczenia obejmuje jeden budynek.	Obszar przekroczenia obejmuje jeden budynek.	1,16	1,47
17	RYFAMA S.A.	Rejon przy ul.	Obszar	Brak przekroczeń.	0,29	0

Lp.	Źródło	Lokalizacja obszaru	Przekroczenia dla wartości L_{DWN}	Przekroczenia dla wartości L_N	Wskaźnik M dla wartości L_{DWN}	Wskaźnik M dla wartości L_N
	Rybnicka Fabryka Maszyn	Hutniczej	przekroczenia sięga dwóch budynków i opiera się na ich najbliższych elewacjach.	Wskaźnik M = 0		
18	Parking	Rejon ul. Miejskiej	Obszar przekroczenia sięga najbliższych budynków.	Obszar przekroczenia sięga najbliższych budynków.	0,87	1,47
19	Parking	Rejon przy skrzyżowaniu ulic Reymonta i Wodzisławskiej	Obszar przekroczenia sięga terenów chronionych.	Obszar przekroczenia sięga terenów chronionych.	0,29	2,94
20	„LUBAR” B.K.M. Mężyk Sp. Jawna	Rejon przy ul. Frontowej	Obszar przekroczenia sięga najbliższej zabudowy. Przy jednym budynku występuje przekroczenie większe niż 5 dB.	Brak przekroczeń.	2,0	0

5. OCENA HAŁASU

Największy wpływ na kształtowanie klimatu akustycznego Miasta Rybnika ma hałas drogowy, następnie przemysłowy, a w mniejszym stopniu powodem uciążliwości jest hałas kolejowy. Wykonana w 2012 roku mapa akustyczna miasta Rybnika wykazała, że praktycznie na terenie całego miasta przekroczenia poziomów dopuszczalnych zawierają się w przedziale od 0,01 dB do 5 dB (w nielicznych przypadkach wynoszą do 10 dB), przy czym na wysokości elewacji narażonych na hałas samochodowy i kolejowy wartości przekroczeń oscylują wokół dolnych wartości zaprezentowanego przedziału.

Najbardziej narażone na hałas są tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie dróg o największym natężeniu ruchu pojazdów, głównie w okolicach skrzyżowań i rond. Wszystkie zidentyfikowane w ramach realizacji mapy akustycznej obszary, na których stwierdzono występowanie przekroczeń zlokalizowane są w bezpośrednim sąsiedztwie ulic, stanowiących źródło hałasu. Czynniki wpływającymi na poziom emisji hałasu drogowego są: natężenie ruchu, struktura ruchu, prędkość poruszania się pojazdów, typ nawierzchni.

Na poziom hałasu kolejowego wpływają głównie stan techniczny torowisk oraz taboru, natężenie ruchu i prędkość pociągów. Znaczenie mają również odcinki hamowania, od długości zależy zwiększenie wartości emisji hałasu.

Wyszczególnione powyżej czynniki wzięto pod uwagę przy wyznaczaniu kierunków i zakresu działań, mających na celu ograniczenie hałasu.

Na podstawie analizy narażenia ludności Miasta Rybnika na ponadnormatywny hałas wynika, że prawie 1,2 % mieszkańców Rybnika zagrożonych jest hałasem drogowym tj. przekraczającym ustalone wartości dopuszczalne określone wskaźnikami L_{DWN} i L_N . Hałasem kolejowym jest zagrożonych poniżej 0,002 % mieszkańców miasta. Natomiast obserwowany jest niski, ale większy niż hałas kolejowy odsetek osób narażonych na uciążliwości powodowane hałasem przemysłowym. Z analiz wynika, że prawie 0,03% mieszkańców Rybnika narażonych jest na hałas przekraczający ustalone wartości dopuszczalne określone wskaźnikami L_{DWN} i niespełna 0,1 % określone wskaźnikiem L_N .

Podsumowanie całkowitej liczby osób narażonych na hałas w obrębie miasta Rybnika w odniesieniu do pierwszej tury tworzenia map hałasu zawiera tabela nr 6.

Tabela nr 6. Podsumowanie całkowitej liczby osób narażonych na hałas w obrębie aglomeracji

Zakres	Liczba osób narażonych na hałas przekraczający L_{DWN}	Liczba osób narażonych na hałas przekraczający L_N
Wszystkie drogi	1108,5	691,8
Wszystkie linie kolejowe	16,9	15,1
Obiekty przemysłowe	45,98	136,81

6. PODSTAWOWE KIERUNKI I ZAKRES DZIAŁAŃ NIEZBĘDNYCH DO PRZYWRÓCENIA DOPUSZCZALNYCH POZIOMÓW HAŁASU W ŚRODOWISKU

Nadrzędnym celem Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Rybnika (POSPH) jest: zmniejszenie uciążliwości hałasem dla mieszkańców Miasta Rybnika i środowiska poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących standardów.

Wykorzystując dane na temat wielkości naruszeń dopuszczalnych poziomów hałasem na terenie miasta, a także biorąc pod uwagę kierunki polityk, wytyczne określone w dokumentach strategicznych miasta, województwa, państwa oraz plany inwestycyjne i organizacyjne zarządzających źródłami hałasem, w Programie Ochrony Środowiska Przed Hałasem dla Miasta Rybnika (POSPH) sformułowano priorytety Programu, cele krótkookresowe i długookresowe, a także działania wspomagające: monitoringowe i edukacyjne.

W Programie przedstawiono zestaw zaleceń o charakterze rozwiązań technicznych oraz wskazano kierunki innych działań, których realizacja pozwoli na osiągnięcie wyznaczonego celu w największym stopniu. Działania programowe podzielono na następujące grupy:

- **działania programowe (krótko i średnio okresowe)**, które stanowią rzeczywisty zakres Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Rybnika na lata 2013–2017. Do tej grupy zadań zakwalifikowano wszelkie działania związane z ograniczeniem poziomu hałasem na terenach, na których stwierdzono występowanie potencjalnych przekroczeń obowiązujących wartości dopuszczalnych oraz wszelkie działania mające na celu ochronę przed akustyczną degradacją terenów, na których obecnie jakość klimatu akustycznego można uznać jako dobrą,
- **działania długookresowe**, których realizacja przewidywana jest do 2022 roku, tj. w horyzoncie czasowym dłuższym niż czas obowiązywania Programu.

Zgodnie z zapisami Programu Miasto Rybnik prowadzić ma dodatkowo zadania wspomagające:

- **działania monitoringowe**, mające na celu bardzo precyzyjną identyfikację obiektów narażonych na ponadnormatywny hałas komunikacyjny,
- **działania związane z edukacją ekologiczną** społeczeństwa, które powinny być prowadzone w sposób ciągły, zarówno w zakresie działań długookresowych, jak i krótkookresowych.

Kolejność realizacji zadań programu na terenach mieszkaniowych wyznaczono z uwzględnieniem wskaźnika charakteryzującego wielkość przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasem i liczbę mieszkańców danym na terenie, zdefiniowanym w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 października 2002 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinien odpowiadać program ochrony środowiska przed hałasem (Dz. U. Nr 179, poz. 1498).

6.1. Realizacja działań krótkookresowych na lata 2013–2015

Zgodnie z *Programem ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Rybnika (POSPH)* najbardziej narażonymi na hałas są tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie dróg o największym natężeniu ruchu pojazdów, głównie w okolicach skrzyżowań i rond.

W ramach działań krótkookresowych przewidzianych do realizacji w okresie 2013–2015, na drogach, na których zidentyfikowano przekroczenie wartości L_{DWN} wytypowano w pierwszej kolejności działania techniczno-organizacyjne, polegające na egzekwowaniu istniejących ograniczeń prędkości oraz utrzymaniu nawierzchni w dobrym stanie technicznym.

Natomiast dla terenów, na których zidentyfikowano przekroczenie jedynie wartości L_N wytypowano działania polegające na wprowadzeniu środków trwałego uspokojenia ruchu na ulicach.

Zadania realizowane były w pierwszej kolejności na tych obszarach, gdzie na oddziaływanie hałasu narażona była największa liczba osób. W harmonogramie rzeczowo-finansowym działań na okres 2013 - 2015 zaplanowano 27 zadań (pkt od H1.1 do H1.27), z czego 9 zostało wykonanych całkowicie, a 4 zadania są obecnie jeszcze w trakcie realizacji.

W okresie 2013 – 2015 kontrola prędkości ruchu realizowana jest przez policję oraz Staż Miejską. Policjanci WRD w toku codziennej służby wykorzystują radarowe mierniki prędkości oraz laserowe mierniki prędkości. Miejsca dokonywania pomiarów prędkości wyznaczane są w oparciu o analizy bezpieczeństwa oraz petycje i wnioski obywateli.

Całość sygnalizacji świetnych na drogach miasta Rybnika wraz z inteligentnymi systemami sterowania tą sygnalizacją podlega bezpośrednio pod Wydział Dróg Urzędu Miasta Rybnika. Wszystkie stacjonarne urządzenia kontrolno-pomiarowe do rejestracji kierujących przekraczających dopuszczalną prędkość zlokalizowane na terenie miasta Rybnika pozostają w zarządzaniu przez Straż Miejską w Rybniku.

Ponadto w ramach działań krótkookresowych wytypowano zadania dodatkowe, przewidziane do realizacji w 2014 roku, dotyczące:

- pomiarów akustycznych nowego odcinka ulicy Góreckiego i analizy wpływu hałasu komunikacyjnego na obszary podlegające ochronie akustycznej,
- pomiarów poziomu hałasu w celu precyzyjnego określenia potencjalnego występowania przekroczenia wartości dopuszczalnych poziomu hałasu w porze dziennej i nocnej od bocznicy kolejowej, prowadzącej do EC Chwałowice.

Stan realizacji harmonogramu rzeczowo-finansowego działań krótkookresowych na lata 2013-2015 przedstawiono w tabeli nr 7.

Stan realizacji ww. zadań dodatkowych przedstawiono w tabeli nr 8.

Tabela nr 7. Harmonogram rzeczowo-finansowy działań krótkookresowych (dla lat 2013-2017) w ramach realizacji Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Rybnika

Działanie naprawcze		Termin realizacji [2013-2015]	Opis działania mającego na celu poprawę klimatu akustycznego	Nakłady finansowe [PLN]	Źródło finansowania	Stan realizacji	Szacowany efekt redukcji hałasu
Działania techniczno-organizacyjne, mające na celu obniżenie poziomu emisji hałasu komunikacyjnego na tereny podlegające ochronie akustycznej							
H1.1	Dzielnica - Maroko-Nowiny ul. Zebrzydowska Utrzymanie nawierzchni jezdnej w dobrym stanie technicznym.	2013	Częstkowy remont nawierzchni	4 658,85	budżet miasta	zrealizowane	2 - 3 dB
H1.2	Dzielnica - Rybnik- Północ, ul. Gliwicka Utrzymanie nawierzchni jezdnej w dobrym stanie technicznym.	2013	Częstkowy remont nawierzchni ul. Gliwickiej	13 540,44	budżet miasta	zrealizowane	1 - 2 dB
H1.3	Dzielnica - Rybnik- Północ Ul. Wyzwolenia Utrzymanie nawierzchni jezdnej w dobrym stanie technicznym.	2013-2015	-	-	-	niezrealizowane	-
H1.4	Dzielnica - Maroko-Nowiny Ul. Dworek Utrzymanie nawierzchni jezdnej w dobrym stanie technicznym.	2013-2015	-	-	-	niezrealizowane	-
H1.5	Dzielnica - Maroko-Nowiny, ul. Kotucza Utrzymanie nawierzchni jezdnej w dobrym stanie technicznym. Wprowadzenie środków trwałego uspokojenia ruchu.	2014	Przebudowa mostu wraz z nawierzchnią na ul. Kotucza	2 108 784 1 912 600	budżet miasta budżet Państwa	zrealizowane	2 – 3 dB
H1.6	Dzielnica – Śródmieście, ul. Kościuszki Utrzymanie nawierzchni jezdnej w dobrym stanie technicznym.	09-12/2015	Przebudowa skrzyżowania na ul. Kościuszki - Saint Vallier - Hutniczej	2 085 207	budżet miasta	w trakcie realizacji	-
H1.7	Dzielnica – Meksyk, ul. Świerkłańska Utrzymanie nawierzchni jezdnej w dobrym stanie technicznym.	08/2015-01/2016	Budowa łącznika ul. Prosta Świerkłańska (odcinek ok. 300 m)	4 013 853	budżet miasta	w trakcie realizacji	-

H1.8	Dzielnica – Wielopole, ul. Lipowa Utrzymanie nawierzchni jezdnej w dobrym stanie technicznym.	2013	Częstkowy remont ul. Lipowej	41 055	budżet miasta	zrealizowane	2 – 3 dB
H1.9	Dzielnica – Meksyk, ul. Prosta Utrzymanie nawierzchni jezdnej w dobrym stanie technicznym.	2013 2013-2014	Remont ul. Prostej Przebudowa ul. Prostej (odcinek ok. 1,0 km)	1 210 237 9 135 568 9 788 456	budżet miasta budżet miasta KWK Chwałowice	zrealizowane	2 – 3 dB
H1.10	Dzielnica - Meksyk Ul. Chopina Utrzymanie nawierzchni jezdnej w dobrym stanie technicznym.	2013-2015	-	-	-	niezrealizowane	-
H1.11	Dzielnica - Maroko-Nowiny ul. Budowlanych Utrzymanie nawierzchni jezdnej w dobrym stanie technicznym.	2013	Utwardzenie odcinka łączącego ul. Budowlanych z ul. Raciborską	68 265	budżet miasta	zrealizowane	2 – 3 dB
H1.12	Dzielnica - Smolna Ul. Rolnicza Utrzymanie nawierzchni jezdnej w dobrym stanie technicznym. Wprowadzenie środków trwałego uspokojenia ruchu.	2013-2015	-	-	-	niezrealizowane	-
H1.13	Dzielnica - Boguszowice Stare, Boguszowice Osiedle, ul. Małachowskiego Utrzymanie nawierzchni jezdnej w dobrym stanie technicznym.	2013-2014	Przebudowa ul. Małachowskiego (odcinek ok.130 m)	680 697	budżet miasta	zrealizowane	2 – 3 dB
H1.14	Dzielnica - Boguszowice Stare, Boguszowice Osiedle Ul. Boguszowicka Egzekwowanie istniejących ograniczeń prędkości. Utrzymanie nawierzchni jezdnej w dobrym stanie technicznym	2013-2015	-	-	-	niezrealizowane	-

H1.15	Dzielnica – Orzepowice, ul. Rudzka Utrzymanie nawierzchni jezdnej w dobrym stanie technicznym.	2013 2014-2015 04-11/2015	1) Budowa ronda ul. Rudzka - Obwiednia Północna 2) Przebudowa ul. Rudzkiej - Etap V 3) Przebudowa obiektu mostowego wraz z drogami dojazdowymi w ciągu ul. Rudzkiej Etap II	2 772 177 9 061 672 3 478 601	budżet miasta budżet miasta budżet miasta	w trakcie realizacji	-
H1.16	Dzielnica - Orzepowice Ul. Piastowska Utrzymanie nawierzchni jezdnej w dobrym stanie technicznym.	2013-2015	-	-	-	niezrealizowane	-
H1.17	Dzielnica – Chwałowice, ul. 1-go Maja Utrzymanie nawierzchni jezdnej w dobrym stanie technicznym.	2014 06-12/2015	1) Przebudowa ul. 1 Maja na odcinku od ul. Śląskiej do ul. Ogrodowej (odcinek ok. 400 m) 2) Przebudowa ul. 1 Maja na odcinku od ul. Śląskiej do ul. Krupińskiego (odcinek ok.300 m)	2 845 359 2 097 396	budżet miasta budżet miasta	w trakcie realizacji	-
H1.18	Dzielnica - Paruszowiec-Piaski Ul. Przemysłowa Utrzymanie nawierzchni jezdnej w dobrym stanie technicznym.	2013-2015	-	-	-	niezrealizowane	-
H1.19	Dzielnica - Chwałowice Ul. Śląska Utrzymanie nawierzchni jezdnej w dobrym stanie technicznym.	2013-2015	-	-	-	niezrealizowane	-
H1.20	Dzielnica - Paruszowiec-Piaski Ul. Miarki Utrzymanie nawierzchni jezdnej w dobrym stanie technicznym. Wprowadzenie środków trwałego uspokojenia ruchu.	2013-2015				niezrealizowane	

H1.21	Dzielnica - Śródmieście Ul. Dworek Utrzymanie nawierzchni jezdnej w dobrym stanie technicznym. Wprowadzenie środków trwałego uspokojenia ruchu.	2013-2015				niezrealizowane	
H1.22	Dzielnica - Śródmieście Ul. Wysoka Utrzymanie nawierzchni jezdnej w dobrym stanie technicznym. Wprowadzenie środków trwałego uspokojenia ruchu	2013-2015				niezrealizowane	
H1.23	Dzielnica - Smolna Ul. Kilińskiego Utrzymanie nawierzchni jezdnej w dobrym stanie technicznym.	2013 r.	Częstkowy remont nawierzchni ul. Gliwickiej	4 764	budżet miasta	zrealizowane	1 – 2 dB
H1.24	Dzielnica - Wielopole Ul. Gliwicka Utrzymanie nawierzchni jezdnej w dobrym stanie technicznym.	2013-2015				niezrealizowane	
H1.25	Dzielnica - Boguszowice Stare, Boguszowice Osiedle, ul. Jastrzębska Utrzymanie nawierzchni jezdnej w dobrym stanie technicznym. Wprowadzenie środków trwałego uspokojenia ruchu.	2013-2014	Przebudowa ul. Jastrzębskiej (odcinek ok.1,0 km)	7 168 626	budżet miasta	zrealizowane	1 – 3 dB
H1.26	Dzielnica - Boguszowice Stare, Boguszowice Osiedle Ul. Gotartowicka Utrzymanie nawierzchni jezdnej w dobrym stanie technicznym	2013-2015				niezrealizowane	

H1.27	Dzielnica - Boguszowice Stare, Boguszowice Osiedle Ul. Patriotów Utrzymanie nawierzchni jezdnej w dobrym stanie technicznym. Wprowadzenie środków trwałego uspokojenia ruchu.	2013-2015				niezrealizowane	
Razem:				57 281 2 79,29			

Tabela nr 8. Zadania dodatkowe przewidziane do realizacji w 2014 roku.

Zadania dodatkowe		Termin realizacji	Jednostka realizująca	Nakłady finansowe [PLN]	Źródło finansowania	Stan realizacji	Uwagi
ZD1	Nowy odcinek ulicy Góreckiego Pomiary akustyczne i analiza wpływu hałasu komunikacyjnego na obszary podlegające ochronie akustycznej	2014 r.	Urząd Miasta Rybnika Wydział Dróg	-	-	niezrealizowane	planowane do realizacji w 2016 roku
ZD2	Ul. Śląska, na wysokości bocznic kolejowej, prowadzącej do EC Chwałowice Pomiary poziomu hałasu w celu precyzyjnego określenia potencjalnego występowania przekroczenia wartości dopuszczalnych poziomu hałasu w porze dziennej i nocnej od bocznic kolejowej, prowadzącej do EC Chwałowice	2014 r.	DB Schenker Rail Polska S.A. (na podstawie umowy 128/94 z dnia 09.05.1994 z Kompanią Węglową S.A)	-	-	niezrealizowane	planowane do realizacji w 2016 roku

6.2. Działania wspomagające

6.2.1. Monitoring hałasu drogowego

W ramach monitoringu hałasu drogowego na terenie Miasta Rybnika prowadzone są badania natężenia ruchu realizowane przez Wydział Dróg.

Zgodnie z zapisami art. 175 Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.), zarządzający drogą ma obowiązek prowadzić okresowe pomiary poziomów w środowisku substancji lub energii wprowadzanych w związku z eksploatacją tych obiektów oraz zgodnie z zapisami art. 179 sporządza co 5 lat mapę akustyczną terenu, na którym eksploatacja obiektu może powodować przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Na podstawie danych przekazanych przez Wydział Dróg na terenie Miasta Rybnika eksploatowane są odcinki dróg, po których przejeżdża powyżej 3 i 6 mln pojazdów rocznie.

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt a) rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2011 r. *w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem* (Dz.U. 2011 nr 140 poz. 824 ze zm.) okresowymi pomiarami objęte są odcinki charakteryzujące się natężeniem ruchu większym niż 3 mln pojazdów rocznie, natomiast na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2006 r. *w sprawie dróg, linii kolejowych i lotnisk, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach, dla których jest wymagane sporządzenie map akustycznych oraz sposobów określania granic terenów objętych tymi mapami* (Dz. U. 2007 nr 1, poz. 8) sporządzenia map akustycznych wymagane jest dla dróg, po których przejeżdża powyżej 6 mln pojazdów rocznie.

Zrządzający drogą zobowiązany jest prowadzić okresowe pomiary poziomów hałasu w środowisku, wyrażonych wskaźnikami L_{AeqD} i L_{AeqN} , obejmujących okres co najmniej jednej doby. Okresowe pomiary hałasu prowadzi się co 5 lat.

Wykaz dróg charakteryzujących się natężeniem ruchu większym niż 3 i 6 mln pojazdów rocznie przedstawia tabela nr 9.

Tabela nr 9. Drogi, po których przejeżdża rocznie ponad 3mln pojazdów:

Lp.	Ulica	Ilość pojazdów
1.	Marie Curie – Skłodowskiej (rejon budynku nr 3)	3,1 mln
2.	Boguszowicka (rejon budynku nr 65)	3,4 mln
3.	Góreckiego (przy R. Solidarności)	3,6 mln
4.	Górnośląska (przejazd kolejowy)	3,8 mln
5.	Rudzka (DW 920) – (rejon budynku nr 192)	4,0 mln
6.	Prosta (DW 929) – (rejon budynku nr 100)	4,3 mln
7.	3 go Maja (rejon budynku nr 9)	4,5 mln
8.	Łony (rejon budynku nr 12)	4,6 mln
9.	Żorska (DW 935) – (rejon lotniska – budynek nr 332)	4,8 mln
10.	1 Maja (DW 929) - (rejon budynku nr 71)	4,9 mln
11.	Wodzisławska (DK 78) – (przy granicy miasta – rejon budynku nr 358)	5,2 mln

12.	Reymonta (odcinek powiatowy – rejon budynku nr 19)	5,3 mln
15.	Gliwicka (DK 78) – (rejon budynku nr 191)	5,6 mln
16.	Raciborska (DW 935) – (rejon budynku nr 199)	6,1 mln
17.	Budowlanych (rejon budynku nr 110 – przy rondzie Lievin)	6,2 mln
18.	Wyzwolenia (rejon budynku nr 47)	7,0 mln
19.	Mikołowska (DW 925) – przy skrzyżowaniu z ulicą Sosnową	7,8 mln
20.	Kotucza (DK 78, DW 935) – rejon budynku nr 36 – przy rondzie Wileńskim)	9,4 mln

Okresowe pomiary dla ww. odcinków dróg zostaną wykonane w 2016 roku, w związku z realizacją map akustycznych dla odcinków dróg, po których przejeżdża rocznie 6 mln pojazdów.

6.2.2. Monitoring hałasu kolejowego

Wymagania w zakresie prowadzenia okresowych pomiarów poziomów substancji określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2011 r. w *sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem* (Dz.U. 2011 nr 140 poz. 824 ze zm.). Zgodnie z zapisami § 3 ust. 1 pkt 1b) ww. rozporządzenia okresowe pomiary poziomów hałasu prowadzi zarządzający linią kolejową o natężeniu 30 tysięcy pociągów rocznie.

Obowiązek ten nie dotyczy linii kolejowych: nr 140 Katowice Ligota – Rybnik - Nędza, 148 Pszczyna – Rybnik, 158 Rybnik Towarowy – Chałupki, 173 Rybnik – Sumina i linii kolejowej Kotlarnia – Rybnik Boguszowice, ponieważ nie są one zakwalifikowane do odcinków linii kolejowych po których przejeżdża ponad 30 tysięcy pociągów rocznie.

Analizowane w Programie linie kolejowe nie wymagają sporządzenia map akustycznych na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2006 r. w *sprawie dróg, linii kolejowych i lotnisk, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach, dla których jest wymagane sporządzenie map akustycznych oraz sposobów określania granic terenów objętych tymi mapami* (Dz. U. 2007 nr 1, poz. 8).

6.2.3. Monitoring hałasu przemysłowego

Podmioty posiadające pozwolenia zintegrowane lub decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu zobowiązane są prowadzić okresowe pomiary hałasu w środowisku (raz na dwa lata), wyrażonego wskaźnikami hałasu L_{AeqD} i L_{AeqN} , mającymi zastosowanie do ustalenia i kontroli warunków korzystania ze środowiska.

Obowiązek posiadania pozwolenia zintegrowanego dotyczy instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska wyszczególnionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz.U. 2014, poz. 1169).

Na terenie miasta Rybnika pozwolenie zintegrowane posiadają następujące zakłady przemysłowe:

- 1) Kompania Węglowa S.A. Oddział Zakład Elektrociepłowni, Elektrociepłownia Chwałowice,
- 2) Kompania Węglowa S.A. Oddział Zakład Elektrociepłowni, Elektrociepłownia Jankowice,
- 3) EDF Polska S.A. (dawniej Elektrownia Rybnik S.A.

Wykonane okresowe pomiary emisji hałasu z analizowanych zakładów nie wykazały przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu w porze dnia i porze nocy.

- ad. 1) Pomiary hałasu z **Elektrociepłowni Chwałowice** prowadzone są na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Rybnika z dnia 30 czerwca 2006 r. o znaku Ek I-7691/00002/04 (wraz z późniejszymi zmianami).

Pomiary realizowane są w punktach pomiarowych zlokalizowanych na granicy zabudowy mieszkaniowej znajdującej się przy ul. Pod Hałdą 21 (punkt pomiarowy P1) oraz na granicy zabudowy mieszkaniowej znajdującej się przy ul. Pod Hałdą 29 (punkt pomiarowy P2). Określone w decyzji dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, wyznaczone dla rodzaju terenu określonego jako tereny mieszkaniowo-usługowe wynoszą 55 dB w porze dnia, 45 dB w porze nocy. Na podstawie analizy porównawczej wyników równoważnego poziomu dźwięku „A” przenikającego do środowiska zamieszczonych w tabeli nr 10 i wartości dopuszczalnych nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu dla pory dnia i pory nocy.

Tabela nr 10. Wyniki pomiarów poziomu hałasu w środowisku w ustalonych punktach obserwacji, wykonane w latach 2013-2015.

Data pomiaru	Punkt pomiarowy	Zmierzony poziom hałasu, dB(A)		Dopuszczalny poziom hałasu, dB(A)	
		Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy
12.02.2013	P1	41,3 ± 2,2	41,3 ± 2,2	55	45
13.02.2013	P2	44,0 ± 2,3	44,0 ± 2,3		
05.02.2015	P1	39,0 ± 1,9	38,0 ± 2,0		
	P2	42,0 ± 2,0	39,9 ± 1,9		

- ad. 2) **Elektrociepłownia Jankowice** prowadzi pomiary hałasu na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Rybnika z dnia 30 czerwca 2006 r. o znaku Ek I-7691/00001/04. Pomiary realizowane są w punktach pomiarowych zlokalizowanych przy północnej elewacji budynku mieszkalnego przy ul. Jastrzębskiej 5 (punkt pomiarowy P1) oraz Jastrzębskiej 7 (punkt pomiarowy P2). Określone w decyzji dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, wyznaczone dla rodzaju terenu określonego jako tereny zabudowy wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego wynoszą: 55 dB w porze dnia i 45 dB w porze nocy. Na podstawie pomiarów emisji hałasu wykonanych w 2013 roku, zamieszczonych w tabeli nr 11 oraz wartości dopuszczalnych nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu dla pory dnia i pory nocy. Pomiary z 2015 r. wykazały, że różnica pomiędzy średnim poziomem dźwięku, a średnim poziomem tła

akustycznego jest niższa niż 3 dB. Zgodnie z obowiązującą metodyką określoną w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 201r roku w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody (Dz. U. 2014, poz. 1542) poziom hałasu wyznaczono metodą obliczeniową, za pomocą programu komputerowego SoundPLAN v. 7.3. Wartość równoważnego poziomu dźwięku dla pory dnia i nocy wyniosła w punkcie P1: 35,7 dB, natomiast w punkcie P2: 37,3 dB. Na podstawie analizy porównawczej otrzymanych wyników równoważnego poziomu hałasu w zastosowanej metodzie obliczeniowej z wartościami dopuszczalnymi określonymi w ww. decyzji Prezydenta Miasta Rybnika nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w porze dnia i porze nocy.

Tabela nr 11. Wyniki pomiarów poziomu hałasu w środowisku w ustalonych punktach obserwacji, wykonane w latach 2013-2015.

Data pomiaru	Punkt pomiarowy	Zmierzony poziom hałasu, dB(A)		Dopuszczalny poziom hałasu, dB(A)	
		Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy
20.02.2013	P1	32,4 ± 2,5	32,4 ± 2,2	55	45
21.02.2013	P2	35,1 ± 2,3	35,1 ± 2,3		
05.02.2015	P1	35,7	35,7		
	P2	37,3	37,3		

ad 3) **EDF Polska S.A. Oddział Rybnik w Rybniku, przy ul. Podmiejskiej** prowadzi pomiary hałasu zgodnie z decyzją Wojewody Śląskiego z dnia 30.06.2006 r. o znaku SR.III/6618/PZ/88/14/05/06 wraz z późniejszymi zmianami. Określone w ww. decyzji wartości dopuszczalne hałasu wyrażone są wskaźnikami L_{AeqD} i L_{AeqN} , jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej z usługami rzemieślniczymi i zabudowy zagrodowej oraz terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego i wynoszą odpowiednio 55 dB dla pory dnia i 45 dB dla pory nocy. Na podstawie wyników pomiarów z dnia 26.06.2015 r. wynika, że równoważny poziom hałasu powodowany działalnością EDF Polska S.A. Oddział Rybnik wynosi w porze dnia 48 dB i nie przekracza wielkości dopuszczalnej wynoszącej 55 dB. Zakład nie przekracza również dopuszczalnych poziomów hałasu dla pory nocy. Wartość równoważnego poziomu dźwięku dla pory nocy wynosi 42,1 dB i nie przekracza wielkości dopuszczalnej wynoszącej 45 dB. Punkty pomiarowe wyznaczono na granicy terenów chronionych, przy ulicy Mglistej 8d, Poloczka 97A i Poloczka 51e.

Decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu posiadają:

- 1) Kopalnia Węgla Kamiennego Oddział Kopalnia Węgla Kamiennego „Jankowice” w Rybniku, przy ul. Jastrzębskiej 12,
- 2) Kopalnia Węgla Kamiennego Oddział Kopalnia Węgla Kamiennego „Chwałowice” w Rybniku, przy ul. 1 Maja 26.

ad 1) **Kopalnia Węgla Kamiennego Oddział Kopalnia Węgla Kamiennego „Jankowice” w Rybniku, przy ul. Jastrzębskiej 12** posiada decyzję Marszałka Województwa Śląskiego z dnia 17 stycznia 2012 r. o znaku 106 OS/2012, ustalającą dopuszczalny poziom hałasu

przenikającego do środowiska z terenu Zakładu Głównego KW S.A. Oddział KWK „Jankowice” w Rybniku równy dla terenów zabudowy mieszkaniowej w rejonie ul. Jastrzębskiej w Rybniku $L_{Aeq D} = 55$ dB dla pory dnia i $L_{Aeq N} = 45$ dB dla pory nocy. Zgodnie z treścią ww. decyzji Kopalnia ograniczyła emisję hałasu do środowiska poprzez m.in. wytłumienie dwustronne wentylatorów osiowych i promieniowych szybu VII, wentylatorów osiowych zlokalizowanych w budynku płuczki miarowej i zawieszinowej (Zakładzie Mechanicznej Przeróbki Węgla), zabudowę tłumików szczelinowych na wylotach instalacji wentylacji budynku płuczki zawieszinowej oraz zabudowę tłumików szczelinowych na czerpni oraz wylotach powietrza budynku przetwornic. Ponadto w rejonie drobnej sprzedaży został wybudowany ekran dźwiękochłonny. Przeprowadzone pomiary emisji hałasu do środowiska, po wytłumieniu wentylatorów osiowych i promieniowych szybu 7, wentylatorów zlokalizowanych w ZMPW oraz realizacji zadań określonych decyzją Marszałka Województwa Śląskiego przyniosły znaczący efekt w postaci poprawy klimatu akustycznego w otoczeniu kopalni.

ad 2) Kopalnia Węgla Kamiennego Oddział Kopalnia Węgla Kamiennego „Chwałowice” w Rybniku, przy ul. 1 Maja 26 realizuje program działań w kierunku obniżenia poziomu hałasu przenikającego do środowiska z Zakładu Głównego do wartości dopuszczalnych. Program ten objęty jest decyzją Wojewody Śląskiego znak: ŚR-III/h-6611/b/02/04 z dnia 12 lutego 2004 r. (wraz z późniejszymi zmianami) zobowiązującą do usunięcia w terminie do 31 grudnia 2013 r. przyczyn szkodliwego oddziaływania na środowisko poprzez obniżenie do poziomu dopuszczalnego hałasu przenikającego do środowiska z terenu Zakładu Głównego. Program obejmuje m.in. zwiększenie izolacyjności akustycznej okien oraz zabudowę wytłumionych wywietrzników dachowych na budynku płuczki, zabudowę tłumików na wydmuchach 173-175 na dachu płuczki oraz pochłaniaczy akustycznych w rejonie ustawienia hałaśliwych urządzeń w budynku nadszybia szybu VIII. Po wykonaniu działań wynikających z programu Kopalnia dokonała oceny skuteczności tych działań. Aktualnie Kompania spełnia wymogi ochrony środowiska przed hałasem nie przekraczając dopuszczalnego poziomu hałasu przenikającego do środowiska z szybu wentylacyjnego VII w Rybniku-Gotartowicach. Wymogi ochrony środowiska spełniają także instalacje zlokalizowane przy szybie V.

6.2.4. Kontrola stanu technicznego pojazdów

Parametry techniczne pojazdów są rutynowo sprawdzane podczas badania technicznego pojazdów, a także w ramach kontroli drogowych. Od 2007 roku na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Prezydentem Miasta Rybnika i Dyrektorem Transportowego Dozoru Technicznego przeprowadzenie czynności kontrolnych Stacji Kontroli Pojazdów powierzane jest pracownikom Transportowego Dozoru Technicznego. Kontrole przeprowadzane są co najmniej raz w roku. Do zakresu kontroli zalicza się:

- prawidłowość wykonywania badań technicznych pojazdów,
- prawidłowość prowadzenia wymaganej dokumentacji,
- zgodność Stacji z wymaganiami art. 83b ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 roku poz. 1137 z późn. zm.).

6.2.5. Budowa ekranów akustycznych, pasy zwartej zieleni ochronnej

W 2013 roku Zarząd Dróg zrealizował budowę ekranów akustycznych wzdłuż ul. Gliwickiej oraz wzdłuż DK 8, przy placówkach oświatowych tj. w rejonie ul. Reymonta 69 o długości 100 m, ul. Krzyżowej 12 o długości 100 m, ul. Wodzisławskiej 123 o długości 60 m.

6.2.6. Realizacja zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

We wszystkich obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, które zostały uchwalone w okresie 2013-2015 r. znajdują się zapisy dotyczące ochrony przed hałasem. Powyższe przyczynia się do możliwości egzekwowania od inwestorów odpowiedniej z punktu widzenia ochrony przed hałasem lokalizacji przedsięwzięć, zapewniającej zachowanie odpowiedniego klimatu akustycznego.

Właściwe planowanie urbanistyczne pozwala na uniknięcie powstawania nowych obszarów, na których może wystąpić degradacja klimatu akustycznego.

6.2.7. Działalność kontrolna Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska

W okresie 2013-2015 do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach wpłynęły następujące interwencje dotyczące uciążliwości akustycznej na terenie miasta Rybnika:

- 1) Wniosek mieszkanki Rybnika z dnia 25 lipca 2013 r. o wszczęcie postępowania w sprawie „nakazania gminie miejskiej Rybnik – Prezydentowi Miasta Rybnika, usunięcia naruszeń higienicznych i zdrowotnych w postaci drastycznego przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w obszarze drogi krajowej nr 78 od km 31 + 889 do km 39+969 wzdłuż ulicy Gliwickiej i Rybnickiej w Rybniku”.
WIOŚ odmówił wszczęcia postępowania administracyjnego w tej sprawie, powołując się na art. 61a § 1 KPA, tj, brak podstawy materialno prawnej, która umożliwiłaby ŚWIOŚ wydanie decyzji w zakresie ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko. ŚWIOŚ wskazał w postanowieniu, że organem, który mógłby podjąć działanie w tej sprawie jest starosta lub marszałek województwa. Na postanowienie to wpłynęło w dniu 9 września 2013 r. zażalenie, złożone do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, w wyniku którego organ ten utrzymał w mocy zaskarżone rozstrzygnięcie. Oba wskazane wyżej postanowienia zostały uchylone wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 5 czerwca 2014 r. W związku z powyższym pismem z dnia 15 czerwca 2015 r. Inspektorat przekazał sprawę do Starosty Powiatu Gliwickiego, który zgodnie z właściwością terenową przesłał sprawę do Prezydenta Miasta Rybnika. Ostatecznie przedmiotowa sprawa została przekazana do rozpatrzenia, zgodnie z właściwością do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rybniku.
- 2) Pismo Prezydenta Miasta Rybnika z dnia 13 września 2013 r. w sprawie uciążliwości akustycznej agregatu chłodniczego sklepu ABC w Rybniku, przy ul. Orzepowickiej 20c. WIOŚ w Katowicach przeprowadził kontrolę ww. obiektu w nocnej porze doby. Na podstawie tych pomiarów nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu.
- 3) Pismo Prezydenta Miasta Rybnika z dnia 28 sierpnia 2014 r. dotyczące interwencji mieszkańca Rybnika w sprawie uciążliwości akustycznej urządzeń klimatyzacyjnych w rozdzielni telefonicznej w rejonie Nowomiejskiej i Anieli Krzywoń w Rybniku.

WIOŚ w Katowicach wystąpił do właściciela obiektu, tj. spółki Orange Polska S.A. o podjęcie działań w celu ograniczenia uciążliwości akustycznych. Firma Orange Polska S.A. poinformowała o wykonaniu operatu akustycznego dla przedmiotowej instalacji. Przeprowadzone pomiary i wyliczenia wskazały na przekroczenia dopuszczalnych wartości poziomu hałasu. W związku z powyższym, spółka podjęła działania doraźne

w celu zmniejszenia poziomu hałasu emitowanego przez urządzenia rozdzielni telefonicznej.

- 4) Pismo Prezydenta Miasta Rybnika z dnia 14 stycznia 2015 r. dotyczące interwencji mieszkańców Rybnika w sprawie uciążliwości akustycznej firmy SKANSKA S.A. prowadzącej działalność na terenie działki nr 974/72 w Rybniku, przy ul. Czecha.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach po analizie przekazanej przez Prezydenta Miasta dokumentacji stwierdził, że firma SKANSKA S.A. wynajmowała teren przy ul. Czecha nna potrzeby zaplecza budowlanego, w związku z dokonywaną przebudową ulicy Rudzkiej. W związku z powyższym, pismem z dnia 23 stycznia 2015 r. przedmiotową sprawę przekazano zgodnie z właściwością do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Rybniku, celem rozpatrzenia w świetle przepisów prawa budowlanego. Nadzór budowlany przekazał sprawę Prezydentowi Miasta Rybnika w związku z brakiem podstawy prawnej w przepisach Prawa budowlanego do jej rozstrzygnięcia. Ostatecznie postępowanie zostało umorzone w związku z wycofaniem się firmy SKANSKA z powyższego terenu.

6.2.8. Działania edukacyjne.

W okresie 2013-2015 zarządcy hałasu nie prowadzili działań związanych z edukacją ekologiczną społeczeństwa w zakresie ograniczenia hałasu.

Wydział Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej w Rybniku prowadził szereg kampanii profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych bezpieczeństwu na drodze, w trakcie których była jednak poruszana kwestia proekologicznego korzystania z samochodów.

7. STAN REALIZACJI PLANÓW INWESTYCYJNYCH ZARZĄDCÓW HAŁASU.

W ramach działań programowych wyszczególniono również plany inwestycyjne poszczególnych zarządców hałasu, których realizacja powinna doprowadzić do poprawy stanu akustycznego, przede wszystkim w otoczeniu tych odcinków dróg i linii kolejowych oraz zakładów przemysłowych, w sąsiedztwie których oddziaływanie hałasu o najwyższym poziomie obejmuje największą liczbę mieszkańców.

Realizacja wszystkich elementów *Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Rybnika (POSPH)* możliwa jest wyłącznie przy współpracy różnych organów. Jej finansowanie spoczywa przede wszystkim na zarządcach dróg i linii kolejowych.

W tabeli nr 12 przedstawiono stan realizacji krótko i średniookresowych planów inwestycyjnych poszczególnych zarządców źródeł hałasu wraz z zestawieniem szacunkowych kosztów działań mających na celu poprawę klimatu akustycznego w sąsiedztwie analizowanych odcinków dróg, linii kolejowych i zakładów przemysłowych.

Tabela 12. Krótkookresowe plany inwestycyjne zarządców hałasu – stan realizacji

Nazwa działania		Termin realizacji	Jednostka realizująca	Poniesione nakłady finansowe [PLN]	Źródło finansowania	Wskaźnik monitorowania zadania
HAŁAS DROGOWY						
1	Realizacja planowanych płatnych miejsc postojowych na terenie zbiegu ulic Zebrzydowskiej i Raciborskiej	-	Rybnickie Służby Komunalne	-	-	Teren został sprzedany przez Urząd Miasta
2	Modernizacja terenu zabudowanego parkingiem przy ul. 3 Maja	2013	Rybnickie Służby Komunalne	241 861,08	budżet jednostki	195 miejsc postojowych – powierzchnia 0,7095 ha
3	Budowa ekranów akustycznych wzdłuż ul. Gliwickiej oraz DK 8 przy placówkach oświatowych – w rejonie ul. Reymonta 69 o długości 100 m, ul. Krzyżowej 12 o długości 100 m, ul. Wodzisławskiej 123 o długości 60 m	2013	Urząd Miasta Rybnika Wydział Dróg	985 628,59	budżet miasta	Ilość ekranów akustycznych: 0,26 km
4	Przebudowa ulicy Świerklańskiej i Tkoczów na odcinku od skrzyżowania z ulicą Żeromskiego do zaprojektowanego łącznika Tkoczów-Małachowskiego – decyzja środowiskowa wydana dnia 08.03.2012	2014	Urząd Miasta Rybnika Wydział Dróg	6 413 828,40	budżet miasta	Ilość przebudowanych ulic: 1,176 km
5	Przebudowa ulicy Pod Lasem w Rybniku – decyzja środowiskowa wydana dnia 05.09.2011	2013-2014	Urząd Miasta Rybnika Wydział Dróg	5 192 642,29	budżet miasta	Ilość przebudowanych ulic: 1,085 km
6	Przebudowa wiaduktu w km 2+894,76 drogi wojewódzkiej nr 935 na ulicy Żorskiej w Rybniku – decyzja środowiskowa wydana dnia 12.10.2011	2012	Urząd Miasta Rybnika Wydział Dróg	5 366 331,86	budżet miasta RPO WSL 2007-2013	Ilość przebudowanych wiaduktów: 1 szt.
7	Przebudowa ulicy Wielopolskiej w Rybniku – decyzja środowiskowa wydana dnia 14.12.2011	2013	Urząd Miasta Rybnika Wydział Dróg	4 905 085,07	budżet miasta	Ilość przebudowanych ulic: 1,25 km

8	Przebudowa ulicy Jastrzębskiej i Małachowskiego w Rybniku – decyzja środowiskowa wydana dnia 20.12.2011	2013-2014	Urząd Miasta Rybnika Wydział Dróg	6 948 591,60	budżet miasta	Ilość przebudowanych ulic: 1,281 km
9	Przebudowa ulicy Wodzisławskiej w Rybniku – prowadzone przez RDOŚ	2011-2013	Urząd Miasta Rybnika Wydział Dróg	22 476 433,13	budżet miasta POIiŚ 2007-2013	Ilość przebudowanych ulic: 3,98 km
10	Rozbudowa lotniska w Rybniku – Gotartowicach – etap 1 – usprawnienie integracja układu komunikacyjnego	Brak decyzji o realizacji zadania	Urząd Miasta Rybnika Wydział Infrastruktury Miejskiej i Inwestycji	0	-	Ilość rozbudowanych lotnisk: 0
11	Modernizacja targowiska miejskiego w Rybniku, dz. Śródmieście	2012-2013	Urząd Miasta Rybnika Wydział Infrastruktury Miejskiej i Inwestycji	3 811 111,50	budżet miasta	Ilość zmodernizowanych targowisk: 1
12	Rewitalizacja przestrzeni publicznej poprzez przebudowę układu komunikacyjnego, zagospodarowanie terenu wraz elementami małej architektury na obszarze pomiędzy kościołem pw. Matki Boskiej Bolesnej – Bazyliką Mniejszą PW. Św. Antoniego Padewskiego - Rynkiem	2014	Urząd Miasta Rybnika Wydział Infrastruktury Miejskiej i Inwestycji	10 641 927,22	budżet miasta RPO	Ilość miejsc poddanych rewitalizacji: 1
13	Termomodernizacja budynku Przedszkola nr 19 przy ul. Żurawiej 2 w Rybniku, wchodzącego w skład Zespołu Szkolno – Przedszkolnego nr 8	2013	Urząd Miasta Rybnika Wydział Infrastruktury Miejskiej i Inwestycji	446 781,53	WFOŚiGW pożyczka 150.301,00 Dotacja 92.807,00	Ilość budynków poddanych termomodernizacji: 1

14	Adaptacja budynku przy ul. Rzeczej na potrzeby realizacji zadań związanych z gospodarką komunalną	2012-2013	Urząd Miasta Rybnika Wydział Infrastruktury Miejskiej i Inwestycji	4 417 833,29	budżet miasta	Ilość budynków poddanych termomodernizacji: 1
15	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 11 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 11 przy ul. Hibnera 25	w planach	Urząd Miasta Rybnika Wydział Infrastruktury Miejskiej i Inwestycji	0	-	Ilość budynków poddanych termomodernizacji: 0
16	Termomodernizacja Zespołu Szkół nr 6 przy ul. Małachowskiego 145	w planach	Urząd Miasta Rybnika Wydział Infrastruktury Miejskiej i Inwestycji	0	-	Ilość budynków poddanych termomodernizacji: 0
17	Termomodernizacja Zespołu Szkolno – Przedszkolnego nr 3 przy ul. B. Kuglera 8a	2013	Urząd Miasta Rybnika Wydział Infrastruktury Miejskiej i Inwestycji	428 392,98	budżet miasta	Ilość budynków poddanych termomodernizacji: 1

18	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 5 w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 5 przy ul. Różańskiego 14a	2013	Urząd Miasta Rybnika Wydział Infrastruktury Miejskiej i Inwestycji	1 055 745,28	Częściowe umorzenie pożyczki WFOŚiGW 870.954,00 – budowa kanalizacji ul. Wodzisławska	Ilość budynków poddanych termomodernizacji: 1
19	Termomodernizacja Zespołu Szkolno – Przedszkolnego nr 7 przy ul. Borki 37d	w planach	Urząd Miasta Rybnika Wydział Infrastruktury Miejskiej i Inwestycji	0	-	Ilość budynków poddanych termomodernizacji: 0
20	Modernizacja kąpieliska „RUDA” przy ul. Gliwickiej w Rybniku	2013-2014	MOSiR	34 859 860,95	budżet miasta	Ilość zmodernizowanych kąpielisk: 1
21	Przebudowa płyty boiska piłkarskiego i toru żużlowego na stadionie miejskim przy ul. Gliwickiej	2013	MOSiR	3 017 685,54	budżet miasta	Ilość zmodernizowanych obiektów sportowych: 1
22	Modernizacja stadionu lekkoatletycznego przy ul. Gliwickiej	2013-2014	MOSiR	7 210 442,99	budżet miasta + środki FRKF	Ilość zmodernizowanych obiektów sportowych: 1
23	Budowa infrastruktury sportowo – rekreacyjnej przy ul. Gliwickiej w Rybniku (boisko sportowe/lodowisko, plac zabaw)	2013-2014	MOSiR	3 890 674,01	budżet miasta	Ilość zmodernizowanych obiektów sportowych: 1
HAŁAS KOLEJOWY						
24	Polepszenie jakości usług przewozowych poprzez poprawę stanu technicznego linii kolejowych nr 140 i 158 na odcinku Rybnik - Chałupki	2013-2015	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A	700 000,00	POIiŚ	Ilość zmodernizowanych linii kolejowych: 1,88 km

HAŁAS PRZEMYSŁOWY						
25	Realizacja zadania pt. obniżenie do poziomu dopuszczalnego hałasu przenikającego do środowiska z Zakładu Głównego	2013-2015	Kompania Węglowa S.A. KWK "Chwałowice"	7 167 800,00	środki własne	Wartość poziomu hałasu [dB] przenikającego z Zakładu do środowiska: L _{AeqD} – 54,8 dB (dzień) L _{AeqN} – 43,5 dB (noc)
26	Rozbudowa płuczki miałowej	planowane do realizacji w latach 2016-2022	Kompania Węglowa S.A. KWK "Chwałowice"	0	-	Ilość rozbudowanych płuczek: 0
27	Zabudowa tłumików szczelinowych na czerpni oraz wylotach powietrza budynku przetwornic Prace polegać będą na zabudowie tłumików na czerni oraz wylotach powietrza	2013 r.	Kompania Węglowa S.A. KWK „Jankowice”	307 000,00	środki własne	Ilość wykonanych prac: zabudowa tłumików szczelinowych na czerpni oraz wylotach powietrza budynku przetwornic
28	Wyłumienie akustyczne stacji przygotowania. Przedmiotowe prace polegać będą na zabudowie m.in. kurtyn akustycznych, wyłumienie akustyczne ścian budynku, wymiana drzwi montażowych, wymiana przeszklenia	w planach na II półrocze 2015 roku	Kompania Węglowa S.A. KWK „Jankowice”	0	-	Ilość wykonanych prac związanych z wyłumieniem stacji przygotowania: 0

Tabela 10. Średniookresowe plany inwestycyjne zarządców hałasu

Nazwa działania		Termin realizacji	Jednostka realizująca	Poniesione nakłady finansowe [PLN]	Źródło finansowania	Wskaźnik monitorowania zadania
1	Budowa Regionalnej Drogi Racibórz – Pszczyna Budowa dwujezdniowej, dwupasmowej drogi regionalnej klasy GP. Celem projektu jest zapewnienie ciągłości ruchu pomiędzy głównymi ośrodkami subregionu (jak i innych ośrodków spoza subregionu), poprawa warunków ruchu zarówno pod względem jego płynności, czasu przejazdu jak i bezpieczeństwa oraz zmniejszenie kosztów społecznych	2016-2019	Urząd Miasta Rybnika Wydział Dróg	0	budżet miasta, Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020	Ilość nowych dróg: 14,344 km

2	Przebudowa ulicy Rudzkiej na odcinku od Obwiedni Północnej do granicy miasta Przebudowa około 8,5 km odcinka ulicy Rudzkiej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 920 do drogi klasy G wraz z przynależną infrastrukturą.	2014-2015	Urząd Miasta Rybnika Wydział Dróg	10 209 847,2 4	budżet miasta	Ilość przebudowanych dróg: 1,887 km
HAŁAS KOLEJOWY						
3	Rewitalizacja linii kolejowych nr 140, 148, 157, 159, 173, 689, 691 na odcinku Chybie - Żory - Rybnik - Nędza / Turze	w planach	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A	0	-	Projekt jest w fazie przedprojektowej. Planowany termin zakończenia prac budowlanych to 2018 rok
HAŁAS PRZEMYSŁOWY						
4	Zabudowa urządzenia skipowego przy szybie VIII przedział B	Inwestycja wstrzymana w związku z realizacją połączenia systemów odstawy KWK „Chwałowice” i KWK „Jankowice”	Kompania Węglowa S.A. KWK "Chwałowice"	0	-	Ilość urządzeń poddanych zabudowie: 0

8. DECYZJE OKREŚLAJĄCE DOPUSZCZALNY POZIOM HAŁASU W ŚRODOWISKU ORAZ INNE DOKUMENTY I MATERIAŁY DLA POTRZEB POSTĘPOWAŃ ADMINISTRACYJNYCH PROWADZONYCH W STOSUNKU DO PODMIOTÓW KORZYSTAJĄCYCH ZE ŚRODOWISKA, KTÓRYCH DZIAŁALNOŚĆ MA NEGATYWNY WPŁYW NA STAN AKUSTYCZNY ŚRODOWISKA.

Ustawa o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw z dnia 18 maja 2005 r, uchyliła pkt. 4 artykułu 180 ustawy Prawo ochrony środowiska [1]. Na mocy powyższej zmiany przestał obowiązywać przepis mówiący o tym, że eksploatacja instalacji powodująca emisję hałasu do środowiska jest dozwolona po uzyskaniu pozwolenia jeżeli jest ono wymagane.

Do ustawy Prawo ochrony środowiska został natomiast dodany artykuł 115a. Zgodnie z jego brzmieniem w przypadku stwierdzenia przez organ ochrony środowiska, na podstawie pomiarów własnych, pomiarów dokonanych przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska lub pomiarów podmiotu obowiązującego do ich prowadzenia, że poza zakładem, w wyniku jego działalności, przekroczone są dopuszczalne poziomy hałasu, organ ten wydaje decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu. Za przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu, zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, uważa się przekroczenie wskaźnika LAeq D lub LAeq N.

Decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu nie wydaje się, jeżeli hałas powstaje w związku z eksploatacją dróg, linii kolejowych, linii tramwajowych, kolei linowych, portów oraz lotnisk lub gdy hałas powstaje w związku z działalnością osoby fizycznej nie będącej przedsiębiorcą.

W analizowanym okresie nie została wydana decyzja o dopuszczalnym poziomie hałasu wydana przez Prezydenta Miasta Rybnika.

9. OKREŚLENIE STOPNIA REALIZACJI PROGRAMU, STOPNIA OSIĄGNIĘCIA ZAKŁADANYCH CELÓW.

Niniejsze opracowanie stanowi pierwsze sprawozdanie z realizacji *Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Rybnika (POSPH)*, uchwalonego przez Radę Miasta Rybnika 25 września 2013 roku. Zgodnie z założeniami Programu, efekt redukcji hałasu dla zrealizowanych działań krótkookresowych wynosi od 1 do 3 dB.

Na obecnym etapie ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych przez zarządców hałasu celów będzie można wykonać po przeprowadzeniu okresowych pomiarów akustycznych analizowanych odcinków dróg, ponownym sporządzeniu dla nich map akustycznych.

Jednocześnie w 2017 roku przypada termin aktualizacji mapy akustycznej dla terenu Miasta Rybnika, jako aglomeracji o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys. mieszkańców. W ramach jej aktualizacji wykonane zostaną pomiary akustyczne źródeł hałasu: drogowego, kolejowego, przemysłowego i lotniczego.

10. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Poniżej przedstawiono wyniki z wdrożenia *Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Rybnika (POSPH)* w zakresie zrealizowanych w okresie 2013-2015 zadań inwestycyjnych i organizacyjnych oraz wskazano kierunki dalszych działań i zaleceń, których realizacja pozwoli na osiągnięcie wyznaczonego celu w największym stopniu. Jednocześnie podkreślono znaczące osiągnięcia, ale też kilka trudności i obszarów, które wymagają poprawy.

- 1) W ramach zaplanowanych na lata 2013-2015 działań zawarto te, których celem w pierwszej kolejności było spowodowanie poprawy klimatu akustycznego w miejscach, gdzie przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu w środowisku były największe oraz tam gdzie na oddziaływanie hałasu narażona była największa liczba osób. Miarą realizacji działań krótkookresowych było obniżenie oddziaływania hałasu na środowisko w miejscach naruszenia standardów akustycznych,
- 2) W ramach realizacji działań naprawczych określonych w harmonogramie rzeczowo-finansowym działań krótkookresowych w okresie od 2013 do 2015 zaplanowano 27 zadań (pkt od H1.1 do H1.27). Spośród nich 9 zadań wykonano całkowicie, a 4 zadania są jeszcze w trakcie realizacji, a ich zakończenie planowane jest na koniec 2015 r. i początek 2016 r. Zadania realizowane były w pierwszej kolejności w tych obszarach, gdzie na oddziaływanie hałasu narażona była największa liczba osób. Poniesione z tego tytułu koszty wyniosły: **57 281 2 79,29 zł**,
- 3) Działania, które nie zostały ujęte do realizacji w okresie 2013-2015 planuje się wykonać w następnym okresie sprawozdawczym. Są to działania zidentyfikowane na obszarach, na których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu drogowego tj. **ul. Wyzwolenia, ul. Dworek, ul. Chopina, ul. Rolnicza, ul. Boguszowicka, ul. Piastowska, ul. Przemysłowa, ul. Śląska, ul. Miarki, ul. Wysoka, ul. Kilińskiego, ul. Gotartowicka, ul. Patriotów.**
- 4) Niezależnie od zadań wymienionych w harmonogramie, Zarząd Dróg realizował zadania przewidziane w ramach planów inwestycyjnych i latach 2013-2015 dokonał przebudowy dróg: Świerkłańskiej i Tkoczów na odcinku od skrzyżowania z ulicą Żeromskiego do zaprojektowanego łącznika Tkoczów-Małachowskiego, ulicy Pod Lasem, wiaduktu w km 2+894,76 drogi wojewódzkiej nr 935 na ulicy Żorskiej, ulicy Wielopolskiej, ulicy Jastrzębskiej i Małachowskiego oraz Wodzisławskiej. Dla przebudowywanych odcinków dróg realizowane były zapisy decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Łączny koszt zrealizowanych inwestycji wyniósł: **51 302 912,35 zł**,
- 5) W analizowanym okresie przeprowadzono również rewitalizację przestrzeni publicznej poprzez przebudowę układu komunikacyjnego, zagospodarowanie terenu wraz elementami małej architektury na obszarze pomiędzy kościołem pw. Matki Boskiej Bolesnej – Bazyliką Mniejszą PW. Św. Antoniego Padewskiego – Rynkiem. Koszt inwestycji wyniósł: **10 641 927,22 zł**,
- 6) W ramach wykonania niezbędnych zabezpieczeń przeciwdźwiękowych w otoczeniu budynków podlegających ochronie akustycznej dokonano zabudowy ekranów akustycznych. Wartość ekranów wyniosła: **985 629 zł**,
- 7) W ramach planów inwestycyjnych zarządców hałasu na lata 2013-2015 PKP Polskie Linie Kolejowe zrealizowały zaplanowane na ten okres zadanie polegające na poprawie stanu

technicznego linii kolejowych nr 140 i 158 na odcinku Rybnik – Chałupki, przyczyniając się do poprawy warunków akustycznych w najbliższym sąsiedztwie linii kolejowych,

- 8) Na lata 2016-2018 przewidziana jest realizacja zadań wyszczególnionych w Programie, które w znaczny sposób wpłyną na ograniczenie hałasu kolejowego. Zgodnie z Dokumentem Implementacyjnym do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku) w okresie tym planowana jest rewitalizacja linii kolejowych nr 140, 148, 157, 159, 173, 689, 691 na odcinku Chybie - Żory - Rybnik - Nędza/Turze. Powyższe działania przyniosą efekt w postaci ograniczenia hałasu kolejowego nawet do 10 dB,
- 9) W okresie 2013-2015 Zarząd Dróg prowadził monitoring hałasu drogowego poprzez badania natężenia ruchu. Przeprowadzone badania wskazały, że na terenie Miasta Rybnika eksploatowane są odcinki dróg, po których przejeżdża powyżej 3 i 6 mln pojazdów rocznie.
- 10) Na podstawie art. 175 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska zarządzający drogą zobowiązany jest prowadzić **okresowe pomiary hałasu dla dróg, po których przejeżdża powyżej 3 mln pojazdów rocznie**. Jednocześnie zgodnie z zapisami art. 179 zobowiązany jest sporządzić **co 5 lat mapę akustyczną dla dróg, po których przejeżdża powyżej 6 mln pojazdów rocznie**. Pierwsze pomiary dla analizowanych odcinków dróg zostaną wykonane w 2016 roku, w związku z realizacją dla nich map akustycznych,
- 11) Zaplanowane na 2014 rok zadania dotyczące: analizy wpływu hałasu komunikacyjnego dla nowego odcinka ulicy Góreckiego oraz poziomu hałasu od bocznicy kolejowej, prowadzącej do EC Chwałowice wymagają przeprowadzenia pomiarów akustycznych i zostały przesunięte na okres sprawozdawczy 2015-2017.
- 12) Eksploatowane na terenie Miasta Rybnika linie kolejowe nr 140 Katowice Ligota – Rybnik - Nędza, 148 Pszczyna – Rybnik, 158 Rybnik Towarowy – Chałupki, 173 Rybnik – Sumina i linii kolejowej Kotłarnia – Rybnik Boguszowice nie są zakwalifikowane do odcinków linii kolejowych po których przejeżdża ponad 30 tysięcy pociągów rocznie i nie wymagają wykonywania okresowych pomiarów hałasu,
- 13) Wyszczególnione odcinki linii kolejowych nie wymagają również sporządzenia map akustycznych ponieważ na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2006 r. w *sprawie dróg, linii kolejowych i lotnisk, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach, dla których jest wymagane sporządzenie map akustycznych oraz sposobów określania granic terenów objętych tymi mapami* (Dz. U. 2007 nr 1, poz. 8) nie są bowiem zakwalifikowane do odcinków linii kolejowych po których przejeżdża ponad 60 tysięcy pociągów rocznie,
- 14) Dodatkowo w zakresie planowania przestrzennego we wszystkich obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, które zostały uchwalone w okresie 2013-2015 r. znajdują się zapisy dotyczące ochrony przed hałasem,
- 15) W celu zmniejszenia uciążliwości akustycznej dla okolicznych mieszkańców, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska zobowiązał zarządców Kopalni do podjęcia stosownych działań naprawczych mających na celu ograniczenie hałasu. Realizacji zadań określonych decyzją Marszałka Województwa Śląskiego przyniosły w okresie 2012-2015 znaczący

efekt w postaci poprawy klimatu akustycznego w otoczeniu kopalni. Planowane są dalsze działania mające na celu ograniczenie oddziaływania akustycznego z KWK Jankowice.

- 16) Podmioty posiadające pozwolenia zintegrowane zobowiązane są prowadzić okresowe pomiary hałasu w środowisku (raz na dwa lata), wyrażonego wskaźnikami hałasu L_{AeqD} i L_{AeqN} , mającymi zastosowanie do ustalenia i kontroli warunków korzystania ze środowiska. Wykonane okresowe pomiary emisji hałasu z Elektrociepłowni Chwałowice, Elektrociepłowni Jankowice i EDF Polska S.A. nie wykazały przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu w porze dnia i porze nocy,
- 17) W przypadku źródeł przemysłowych, dla których w Programie wskazano na możliwość negatywnego wpływu na stan akustyczny środowiska koniecznym jest przeprowadzenie pomiarów poziomów hałasu w oparciu o wskaźniki dobowe kontroli hałasu. Na potrzeby sporządzenia mapy akustycznej oraz programu ochrony przed hałasem używa się wskaźników długookresowych, których sposób wyznaczenia różni się od metody wyznaczenia wskaźnika dobowego. Stanowią one zatem jedynie sygnał do podjęcia kroków na drodze administracyjnej i w przypadku potwierdzenia występowania przekroczeń nałożenia działań naprawczych w drodze decyzji. Ekspertyza dla ww. źródeł zostanie przeprowadzona po zaktualizowaniu mapy akustycznej w 2017.